

ligt vidtløftig imøbegaaet af andre Medlemmer og bedre, end jeg formaaer at gjøre det; jeg vil kun tilføie, at medens der siden 1861 er anvendt over $2\frac{1}{2}$ Millioner aarlig til Bygning af Jernbaner i Sylland, er der saamtidigt til Bygning af Jernbaner i Nordsjælland bragt paa Markedet og anvendt, saavidt jeg veed, henimod 5 Millioner; saamtidigt hermed er der udredet den jydste Krigsskadeerstatning og vedtaget en Lov om Jernbaner i Sydsjælland med Statens Rentegaranti, hvor man, da man vedtog den nævnte Lov, dog maatte være sig bevidst, at de Forpligtelser, som Staten havde paataget sig med Hensyn til de jydste-sjællandske Jernbaner, vilde løbe endnu i nogle Aar. Jeg antager saaledes, at af de 5 Millioner, der ere anslaaede til Bygningen af den sydsjællandske Jernbane, vil inden Foraaret 1869 være anvendt maastee over 1 Million, at altsaa det Tal, som kommer tilbage paa de øvrige Aar i den Tid, der endnu udkræves til denne Banes Fuldførelse, ikke bliver synderlig mere end 1 Million om Aaret. Naar man nu sammenlægger dette Tal med de 1—2 Millioner, som skulle aarlig udredes efter Udvalgets Fleertals Forslag, blive de Pengemidler, der skulle anvendes i denne Retning, dog ikke saalidt mindre end det, der gjennemsnitlig er udredet og bragt paa Markedet i Tiden fra 1861—69.

Der er anført en Deel om Banernes Forrentning. Man har sagt, at det var et meget tvivlsomt Foretagende. Jeg vil dertil sige, at for det Første er der jo det directe Udbytte af Banerne. Men lad os ogsaa forudsætte, at dette ikke bliver stort, saa er der dog for det Andet den forsøgede Tilførsel, som Bygningen af disse Baner vil give de andre allerede byggede Baner, og det maa ligefrem regnes for endeel. For det Tredie er der Egnens Opkomst, som jo maa have en ikke saa ringe Værdi for Staten, idet derved tillige vindes, som man maa antage, at Folkemængden forøges. For det Fjerde er der det indirecte Udbytte, som Udviklingen foraarsager. I den Anledning maa jeg bemærke, at jeg troer, at man i hele denne Discussion har lagt altfor liden Vægt paa det indirecte Udbytte, Bygningen af Banerne fremkalder. Det kan ikke være

muligt Andet, end at den Udvikling, der foregaaer ved Hjælp af Jernbaner, maa forhøie næsten alle de Poster, der ere opførte paa Finantsloven under Begrebet „indirecte Skatter.“ Jeg sigter derved til Tolden, til Indtægten af Post- og Telegraphvæsenet, til Sportelvæsenet, kort sagt, til alle de Poster, der indbefattes under Begrebet „indirecte Skatter.“ Naar man lægger disse 4 Poster sammen, og saa spørger, om det ikke kan betale sig at bygge Jernbaner, er det min Paastand, at det ikke alene kan betale sig, men jeg vil tillige tilføie, hvad jeg sluttede med ved første Behandling, at man ikke har Raad til at lade være at bygge dem. Hertil kan endnu føies, hvad der tilbeels blev benegtet ved første Behandling, Behageligheden. Ligefom der staaer skrevet over Theatret, eller i alt Fald har staaet skrevet der, at det var „Ei blot til Nytt“, saaledes kan det maastee ogsaa gjælde for disse Jernbaner, at de ere „ei blot til Nytt“, og jeg antager, at det særlig maa være en Trøst for de ærede Medlemmer fra Hovedstaden, der daglig have Livets Behageligheder, at de da ogsaa kunne forskaffe os Udenforboende nogle Behageligheder i en eller anden Retning. Jeg troer næsten ogsaa, at Jernbaner have en politisk og social Betydning, og jeg er tilbøielig til at troe, at den Utilstand, hvori man lever, kan have en væsentlig Andeel i det Mørke, som, efter hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) meente, hvilede over mit Foredrag. Jeg vil herved minde om Vigtigheden af, at man fra Hovedstaden gjør det saa let, som det kan gjøres, at det Lyk, som herfra gaaer ud, og som jeg skal være den Sidste til at misfjende, kan trænge ind over Syllands Heder, og Betydningen heraf maa man ikke undervurdere. — Med Hensyn til hvad der er bemærket om Indkomstskatten, vil jeg sige, at jeg betragter det som en ligefrem Overenskomst, f. Ex. imellem det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Sponneck) og den høitærede Finantsminister, ikke alene at Indkomstskatten vil udkomme, men ogsaa at den maa udkomme i den bestemt betegne Form, som af ham blev antydet under Indkomstskattelovens Behandling ifjor. Hvem skulle i Grunden klage